

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion Hogeschool
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
34058290

Bijlagen

1

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Datum 29 september 2022

Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree Pedagogisch Educatief Professional

Geacht bestuur,

Met uw brief van 12 juli 2022, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 13 juli 2022, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 september, kenmerk 2022/057, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijst ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding.

In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
34058290

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Begeleidend schrijven bij advies

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Saxion Hogeschool Voltijd hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional Enschede	2022/057	13/09/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Hierbij ontvangt u het advies van de CDHO over de aanvraag voor de nieuwe opleiding van Saxion Hogeschool ten behoeve van de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional te Enschede.

De commissie merkt bij dit advies op dat de arbeidsmarktbehoefte in de sectoren kinderopvang en onderwijsondersteuning de afgelopen jaren dermate is toegenomen dat er inmiddels ook ruimte bestaat voor de voltijdvariant van deze opleiding. De commissie plaatst daarbij twee kanttekeningen. Ten eerste constateert de commissie dat er in deze sectoren niet alleen behoefte is aan afgestudeerden op hbo-niveau, maar ook op mbo-niveau. Als mbo-gediplomeerden in voltijd vervolgonderwijs gaan volgen, duurt het langer voordat deze studenten de arbeidsmarkt betreden en blijven de huidige arbeidsmarkttekorten oplopen. Ten tweede merkt de commissie op dat de toename van het aantal hbo-afgestudeerden binnen de kinderopvang en onderwijsondersteuning ertoe kan leiden dat het mbo-diploma binnen deze sectoren aan waarde verliest. De commissie verzoekt u deze kanttekeningen te betrekken bij de beleidsontwikkeling m.b.t. de doorstroom van mbo naar hbo.

Een afschrift van uw besluit zie ik graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:
advies CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. R.H. Dijkgraaf
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

<i>Onderwerp</i>	<i>Ons Kenmerk</i>	<i>Datum</i>
Nieuwe opleiding Saxion Hogeschool Voltijd hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional Enschede	2022/057	13/09/2022

Geachte heer Dijkgraaf,

Op 13/07/2022 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede (brief van 12/07/2022 zonder kenmerk). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft omwille van de zorgvuldige besluitvorming op 08/08/2022 de beslistermijn verlengd tot 26/09/2022.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional als bekostigde opleiding te Enschede te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Pedagogisch Educatief Professional in Enschede ook in voltijdvorm aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree die de aanvrager in het Croho onderdeel Onderwijs wil laten opnemen. De voorgenomen opleiding omvat 120 studiepunten. De aanvraag is tegelijk ingediend met een identiek dossier van de aanvrager voor een nevenvestiging van de voorgenomen opleiding in Deventer (2022/058). De aanvragen zijn op grond van art. 5 lid 5

van de Regeling in samenhang beoordeeld.

De opleiding beoogt studenten op te leiden tot pedagogisch educatief professionals in het onderwijs, de kinderopvang, de welzijnssector en de jeugdzorg. Het eerste semester is gericht op ontwikkelingspsychologie van kinderen en leer- en ontwikkelingslijnen. Het tweede semester focust zich op kinderen met een voorsprong of achterstand en hoe er kan worden aangesloten op de ondersteuningsbehoeften. Het derde semester draait om het integreren van de opgedane kennis in een organisatie en het werken met ouders. Het vierde semester is bedoeld voor een afrondende praktijkopdracht.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4, havo of vwo diploma. Wie geen toereikende vooropleiding heeft gevolgd en bij aanvang van de opleiding ouder is dan 21 jaar kan bij het succesvol afronden van de toelatingstoets 21+ tot de opleiding worden toegelaten. Afgestudeerden van de opleiding kunnen functies bekleden zoals intern begeleiders in kinderopvang, pedagogisch coach, opvoedingsondersteuner, leraarondersteuner en educatief medewerker jeugdzorg.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

De aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen, beroepsgroepen en bedrijfssectoren zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA, de Spanningsindicator van het UWV

(www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator), het rapport 'Personeelstekorten primair onderwijs Peildatum 1 oktober 2021' van Centerdata (2021), het rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel in po, vo en mbo 2021-2031' van Centerdata (2021) en het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor drie voltijd Associate degree opleidingen' dat door EXPHO en Tien Organisatieadvies is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2022).

De commissie is van mening dat de aangehaalde informatie uit de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/opleiding-en-ondersteuning-medewerkers-kinderopvang), die door de aanvrager besproken is bij de maatschappelijke behoefte, beter aansluit op de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte en bespreekt deze bron daarom hier.

De aanvrager beschouwt vijf opleidingsclusters die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als relevant voor de voorgenomen opleiding, zijnde de opleidingssector bachelor zorg en onderwijs, het (onder bachelor zorg en onderwijs vallende) opleidingstype bachelor maatschappelijk werk, de (onder bachelor zorg en onderwijs vallende) opleidingssubsector onderwijs en de daaronder vallende opleidingstypen bachelor onderwijskunde en bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie.

De commissie weegt enkel de perspectieven van de meest specifieke opleidingstypes uit het ROA om een zo nauwkeurig mogelijk beeld te geven van de arbeidsmarktbehoefte aan verschillende types afgestudeerden. De prognoses van het overkoepelende opleidingstype onderwijs en de opleidingssector zorg en onderwijs worden om deze reden niet meegewogen, aangezien hierin de opleidingen in niet verwante opleidingstypen zoals bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken en bachelor medische diagnostiek en medische technologie worden meegewogen.

Verder laat de commissie de prognoses voor de opleidingstypen bachelor maatschappelijk werk en bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie buiten beschouwing omdat hier geen verwante opleidingen in zijn opgenomen.

De commissie acht het opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk het meest relevant omdat hierin de gelijknamige sterk verwante hbo Associate degree-opleiding Pedagogisch Educatief Professional is opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor sociaal pedagogisch werk

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		6500	10	1.5	erg hoog
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte vervangingsvraag tot 2026		6900	10	1.6	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte baanopeningen tot 2026		13400	20	3.1	gemiddeld
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		10500	16	2.4	laag
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	0.97				groot
> > Bachelor - sociaal pedagogisch werk	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	0.97				goed

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie met de aanvrager het opleidingstype bachelor onderwijskunde relevant omdat de sterk verwante hbo Associate degree-opleiding Pedagogisch Professional Kind en Educatie hierin is opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2026 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor onderwijskunde

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		3700	9	1.4	hoog
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte vervangingsvraag tot 2026		7200	16	2.6	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte baanopeningen tot 2026		10900	25	3.8	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		11200	26	3.9	gemiddeld
> > Bachelor - onderwijskunde	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1				groot
> > Bachelor - onderwijskunde	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1				goed

Bron: ROA AIS

De aanvrager beroept zich tevens op de prognoses van het ROA voor de beroepsgroepen leerkrachten basisonderwijs, onderwijskundigen en overige docenten en leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses voor

opleidingstypen omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor afgestudeerden op dat opleidingsniveau. De commissie merkt op dat de voorgenomen opleiding studenten niet specifiek beoogt op te leiden voor de beroepen die zijn opgenomen in de beroepsgroepen leerkrachten basisonderwijs en onderwijskundigen en overige docenten omdat het volgen van de voorgenomen opleiding niet resulteert in het ontvangen van een lesbevoegdheid en omdat studenten niet worden opgeleid tot onderwijskundigen. De commissie laat de prognoses voor deze beroepsgroepen daarom buiten beschouwing.

De commissie acht de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten relevant omdat de afgestudeerden van de voorgenomen opleiding deze beroepen kunnen uitoefenen. Uit de prognose van het ROA blijkt dat er voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening worden verwacht (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		11000	8	1.2	hoog
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte vervangingsvraag tot 2026		29600	20	3.2	gemiddeld
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	verwachte baanopeningen tot 2026		40600	28	4.2	hoog
Leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.876				groot

Bron: ROA AIS

De aanvrager doet verder een beroep op de prognoses voor de bedrijfssectoren onderwijs, zorg en welzijn in de arbeidsmarktregio's Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente uit het AIS van het ROA. De commissie is van mening dat de bedrijfssector zorg geen representatief beeld geeft van de arbeidsmarkt waar afgestudeerden van de voorgenomen opleiding werkzaam zullen zijn omdat deze ziet op beroepen zoals huisarts, tandarts en verloskundige. De bedrijfssectoren onderwijs en welzijn zijn wel enigszins relevant omdat hierin sectoren zoals 'dienstverlening voor het onderwijs' (in onderwijs) en 'kinderopvang en peuterspeelzaalwerk' (in welzijn) zijn opgenomen. Er zijn echter ook zeer veel niet-relevante sectoren in deze clusters opgenomen (zoals 'universitair hoger onderwijs' in onderwijs en 'verpleeghuizen' in welzijn) en er wordt geen onderscheid gemaakt op opleidingsniveau. De commissie kent daarom beperkt gewicht toe aan deze prognoses. De uitbreidingsvraag binnen de bedrijfssector onderwijs is voor deze arbeidsmarktregio's geprognosticeerd op respectievelijk 2%, 2% en 1% in de komende zes jaar en de uitbreidingsvraag binnen de bedrijfssector welzijn is voor deze arbeidsmarktregio's geprognosticeerd op respectievelijk 2%, 3% en 7% in de komende zes jaar.

De commissie concludeert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de relevante opleidingstypen, beroepsgroep en bedrijfssectoren een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Pedagogisch Educatief Professional.

Vervolgens verwijst de aanvrager naar de arbeidsmarktkrapte voor de voornoemde arbeidsmarktregio's Stedendriehoek en Noordwest Veluwe, Achterhoek en Twente zoals deze wordt getoond in de Spanningsindicator van het UWV (www.werk.nl). In deze regio's kijkt de aanvrager naar de spanning voor de beroepsklassen 'pedagogische beroepen' en 'zorg en welzijn

beroepen'. De commissie laat deze beroepsklassen buiten beschouwing omdat hier te veel niet relevante beroepsgroepen (zoals leerkrachten basisonderwijs en artsen) in zijn opgenomen en betreft enkel de spanningen voor de beroepsgroep leidsters kinderopvang en onderwijsassistenten. De spanning op de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep is in deze regio's van het eerste kwartaal van 2021 tot en met het eerste kwartaal van 2022 toegenomen en is in het laatstgenoemde kwartaal als 'zeer krap' getypeerd.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de regionale verdeling van lerarentekorten in het primaire onderwijs zoals weergegeven in het rapport 'Personeelstekorten primair onderwijs Peildatum 1 oktober 2021' van Centerdata (2021, p. 5). De commissie ziet dat hieruit blijkt dat er overal lerarentekorten zijn in het primair onderwijs. Het rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel in po, vo en mbo 2021-2031' van Centerdata (2021, p. 15) wordt aangehaald om te laten zien dat er op de korte termijn wordt verwacht dat de hoeveelheid onvervulde functies binnen het primair onderwijs zal afnemen, maar dat deze op de lange termijn weer zullen toenemen. De commissie constateert dat deze bronnen enkel spreken over lerarentekorten en tekorten op het gebied van schoolleiding. Omdat de voorgenomen opleiding studenten niet opleidt tot leraar primair onderwijs is de commissie van mening dat deze bronnen geen blijk geven van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De aanvrager haalt in het dossier ook de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl) aan om aan te geven dat kinderopvanglocaties verplicht zijn om enkele uren per week over een pedagogisch coach met een hbo diploma te beschikken. De commissie is van mening dat dit een indicatie geeft van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding omdat afgestudeerden als hbo-geschoolde pedagogisch coach in de kinderopvang kunnen werken.

De aanvrager verwijst verder naar het arbeidsmarktonderzoek 'Doelmatigheidsonderzoek voor drie voltijd Associate degree opleidingen' dat door EXPHO en Tien Organisatieadvies is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager (2022). Het onderzoek naar de voorgenomen opleiding bestaat uit twee deelonderzoeken. Het eerste deelonderzoek is gebaseerd op 9 interviews met (regionale) werkveldpartijen die hebben plaatsgevonden tussen april en juni 2022. Het onderzoek bevat een overzicht van de namen en functies van de respondenten en de bedrijven waar zij voor werken. De gespreksleidraad die gebruikt is bij het afnemen van de interviews is ook in het arbeidsmarktonderzoek opgenomen.

Zeven van de geïnterviewden zijn positief over de opleiding en twee zijn negatief. De positieve geïnterviewden geven aan dat de opleiding inhoudelijk verdieping biedt aan mbo studenten die veelal beperkt zijn opgeleid en (de in de voorgenomen opleiding aangeboden) competenties missen. Ook wordt aangegeven dat de opleiding kan helpen met het oplossen van tekorten in de kinderopvang en dat afgestudeerden kunnen helpen met het verminderen van de arbeidsmarkttekorten in het onderwijs door leraren te ondersteunen. De geïnterviewden zien verschillende functies op Associate degree-niveau waar afgestudeerden voor in aanmerking komen (zoals leerkrachtondersteuner, pedagogisch medewerker en assistent-locatiemanager van een kinderopvang). De twee negatieve respondenten zien geen behoefte aan de voorgenomen opleiding omdat zij de bestaande deeltijdopleiding voldoende achten of onderwijsassistenten liever door middel van de pabo opscholen. De arbeidsmarkttekorten worden door alle geïnterviewden benoemd.

De geïnterviewden is gevraagd hoeveel afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zij zouden willen aannemen. De zeven positieve respondenten hebben een schatting gegeven van het aantal (binnen deze opleiding opgeleide) nieuwe medewerkers dat zij zouden willen aannemen. Zes geïnterviewden geven aan een behoefte ter grootte van circa 63 tot 72 vacatures te hebben, maar geven geen tijdsindicatie waarin deze vacatures verwacht worden; één geïnterviewde spreekt over een behoefte ter grootte van één vacature per jaar.

In het arbeidsmarktonderzoek wordt van deze resultaten een gemiddelde behoefte per jaar berekend, waarbij wordt aangenomen dat de behoefte over onbepaalde tijd voor vijf jaar geldt. Het

onderzoek stelt daarom dat er circa 14 nieuwe medewerkers per jaar zullen worden gezocht. De commissie is van mening dat de aannahme dat de behoefte over onbepaalde tijd voor vijf jaar geldt niet is onderbouwd en laat deze schatting daarom buiten beschouwing.

De commissie acht (los van de voornoemde berekening van het gemiddelde) het onderzoek valide en navolgbaar en is van mening dat het onderzoek voldoende representatief om tot uitspraken over de (regionale) behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding te komen. Om deze reden concludeert de commissie dat de interviews blijken te geven van enige arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Het tweede deelonderzoek in het arbeidsmarktonderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies is gebaseerd op een online enquête onder 26 respondenten uit het werkveld. De enquête is toegevoegd als bijlage, waaruit blijkt dat de respondenten vragen hebben beantwoord over de behoefte aan zes mogelijk nieuwe Associate degree-opleidingen. De bedrijven waar de respondenten die de enquête hebben ingevuld voor werken zijn in een bijlage van het dossier genoemd, maar deze bijlage maakt voor de commissie niet duidelijk welke bedrijven een uitspraak hebben gedaan over de mogelijke arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De commissie acht het onderzoek om deze reden niet navolgbaar. Dit inachtnemend kent de commissie geen gewicht toe aan de resultaten van dit deel van het arbeidsmarktonderzoek.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Pedagogisch Educatief Professional.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager onderbouwt de maatschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/opleiding-en-ondersteuning-medewerkers-kinderopvang), het rapport 'Kijk op kinderopvang: Hoe ouders denken over de betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van kinderopvang' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2018), het 'Coalitieakkoord 2021: Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2021), de 'Voortgangsrapportage plan van aanpak lerarentekort' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2017), de kamerbrief 'Lerarentekort' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ref. 1285010), het rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel in po, vo en mbo 2017-2027' van Centerdata (2017), het artikel 'Effectieve inzet van ondersteuners in het onderwijs' van Onderwijskennis.nl (27 maart 2022), het rapport 'Dalende doorstroom mbo-hbo: waarom stroomt een steeds kleiner aandeel van de mbo-studenten door naar het hbo?' van ResearchNed (2020), de Strategische Agenda 'Professionals morgen - Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019), het 'Convenant Doorstroom mbo-hbo' van de Vereniging Hogescholen en de MBO Raad (2019) en de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019).

De commissie is van mening dat de aangehaalde informatie van de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl) beter aansluit op de onderbouwing van een arbeidsmarktbehoefte. Deze wordt daarom bij de beoordeling daarvan betrokken.

De aanvrager refereert allereerst naar het rapport 'Kijk op kinderopvang: Hoe ouders denken over de betaalbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van kinderopvang' van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2018, p. 11), waarin wordt gesteld dat er ruimte is voor verbetering van de educatieve kwaliteit van de kinderopvang. Ook refereert de aanvrager naar het 'Coalitieakkoord 2021: Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2021, p. 23), waarin het kabinet heeft aangegeven te investeren in kinderopvang en dat kinderopvang (vrijwel) volledig zal worden vergoed om zo kansengelijkheid te vergroten. De commissie constateert dat er wordt geïnvesteerd in de verbetering van kwaliteit en het gebruik van kinderopvang en concludeert dat deze bronnen blijken te geven van een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding.

De aanvrager beargumenteert verder dat de voorgenomen opleiding kan helpen bij het terugdringen van het lerarentekort. In de 'Voortgangsrapportage plan van aanpak lerarentekort' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2017, p. 6) en het rapport 'De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel in po, vo en mbo 2017-2027' van Centerdata (2017, p. 35) wordt onder meer aangegeven dat het inzetten van onderwijsassistenten op bepaalde taken kan helpen op het lerarentekort op te lossen door de werkdruk voor leraren te verlagen. De kamerbrief 'Lerarentekort' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ref. 1285010) spreekt over het anders organiseren van onderwijs en het stimuleren van innovatieve concepten om het lerarentekort terug te dringen.

De aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen worden ingezet als lerarenondersteuner, een functie die in het artikel 'Effectieve inzet van ondersteuners in het onderwijs' van Onderwijskennis.nl (27 maart 2022) wordt beschreven als een functie die tussen de leraar en onderwijsassistent zit. Het artikel geeft aan dat dat de reeds bestaande opleidingen Pedagogisch Educatief Professional (PEP) en Pedagogisch Professional Kind en Educatie (PPKE) studenten opleiden tot deze functie.

De commissie constateert dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding een rol kunnen spelen in het primair onderwijsstelsel waarbij zij de werkdruk van leraren kunnen verminderen. Dit geeft in de ogen van de commissie blijk van een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding.

De aanvrager verwijst ook naar de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen - Strategische Agenda Vereniging Hogescholen 2019-2023' van de Vereniging Hogescholen (2019), het 'Convenant Doorstroom mbo-hbo' van de Vereniging Hogescholen en de MBO Raad (2019) en de 'Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek: Houdbaar voor de toekomst' van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2019, p. 53) om te stellen dat de voorgenomen opleiding aansluit op de wens om meer Associate degree-opleidingen te starten om de doorstroommogelijkheden in het onderwijsaanbod te vergroten. De commissie constateert daarom dat deze bronnen blijk geven van een maatschappelijke behoefte aan Associate degree-opleidingen in het algemeen, maar dat zij geen blijk geven van een maatschappelijke behoefte aan de voorgenomen opleiding in het bijzonder.

De commissie concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een maatschappelijke behoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Pedagogisch Educatief Professional.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 13/07/2022 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De commissie beoordeelt de ruimte in het bestaand aanbod door te bepalen welke opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding en of deze opleidingen al in de behoefte die al dan niet bij criterium a is aangetoond kunnen voorzien. De aanvrager dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De aanvrager dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Dit is het aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding en

opleidingen met verschillende oriëntaties (zoals hbo en wo masteropleidingen) kunnen als verwant aanbod worden beschouwd.

De aanvrager acht de volgende hbo Associate degree-opleidingen verwant aan de voorgenomen opleiding: Pedagogisch Educatief Professional (aangeboden door dertien instellingen) en Pedagogisch Professional Kind en Educatie (HZ University of Applied Sciences). De commissie acht deze opleidingen sterk verwant. De instroom in het sterk verwante bekostigde aanbod is in de afgelopen vijf jaar gegroeid.

De commissie acht de hbo Associate degree-opleiding Didactisch Educatief Professional (NHL Stenden Hogeschool en vanaf september 2022 ook Hogeschool Viaa) aanverwant aan deze opleiding. De commissie acht deze opleiding aanverwant omdat zij studenten ook opleidt tot onder meer onderwijsondersteuner en educatief medewerker, maar hierbij de nadruk legt op didactiek in plaats van pedagogiek. Dit maakt dat de inhoud en het uitstroomprofiel enigszins anders zijn. De instroom in het aanverwante bekostigde aanbod is in de afgelopen vijf jaar gegroeid.

Tabel 4: Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod.

Opleiding	Instelling	'17-'18		'18-'19		'19-'20		'20-'21		'21-'22	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
Ad Pedagogisch Educatief Professional (80142)	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede			9		20		23		31	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere			21		36		27		91	
	Driestar educatief (15BK), Gouda					78		44		50	
	Fontys Hogescholen (30GB), 's-Hertogenbosch			40		56		61		49	
	Fontys Hogescholen (30GB), Eindhoven			65		32		17		32	
	Fontys Hogescholen (30GB), Sittard-Geleen					30		41		39	
	Fontys Hogescholen (30GB), Tilburg			51		52		55		38	
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen		61	43		29		26		29	
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), 's-Gravenhage										84
	Hogeschool INHOLLAND (27PZ), Haarlem										45
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG), Alkmaar		17	13		1		41		21	
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG), Amsterdam		10	14	11	26	5	29	19	22	34
	Hogeschool KPZ (00IC), Zwolle		87		95		95		97		74
Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam		77	32	58	18	53	27	80	30	73	35
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen								29		51	
Iselinge Hogeschool (09OT), Doetinchem						41		36		34	
Marnix Academie (10IZ), Utrecht										36	
Saxion Hogeschool (23AH), Enschede				18		37		16		29	
Ad Pedagogisch Professional Kind en Educatie (80127)	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen			29		56		41		58	
Ad Didactisch Educatief Professional (80166)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Groningen							22		30	

	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden											29	51
<i>Totaal Sterk Verwant</i>		77	207	72	413	79	595	109	603	95	860		
<i>Totaal Aanverwant</i>		0	0	0	0	0	0	0	51	0	81		
Totaal		77	207	72	413	79	595	109	654	95	941		

Bron: DUO

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van een extrapolatie van de resultaten van een interessepeiling onder potentiële studenten. De aanvrager verwacht dat jaarlijks 90 studenten zullen instromen. De commissie acht deze prognose hoog gezien de instroom in de verwante opleidingen.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding ook in voltijd binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Enschede heeft waarschijnlijk geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De reeds aangeboden deeltijdvariant van de opleiding die al door de aanvrager in Enschede wordt aangeboden trekt (ten dele) een andere doelgroep aan en kan een kleine krimp van de instroom opvangen.

De commissie concludeert dat er voldoende ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Pedagogisch Educatief Professional te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naamkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.